

"...

I- İPTAL VE YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMLERİNİN GEREKÇESİ

İptal ve yürürlüğün durdurulması istemlerini içeren 26.1.2001 günlü dava dilekçesinin gerekçe bölümünde özetle;

"Anayasa'nın 73. maddesinin son fıkrası, vergilerle ilgili olarak, Bakanlar Kurulu'na muafıklar, istisnalar, indirimler ve oranlar konusunda kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi verilebileceği öngörülmesine karşın maddenin (b) bendi, Bakanlar Kurulu'na "vergi miktarını" yirmi katına kadar artırma yetkisi vermektedir. Oysaki Anayasa'nın 73. maddesinin son fıkrasına göre "vergi miktarını" artırma yetkisi verilemez. Maddenin son fıkrasında "miktar" ifadesi yer almamaktadır.

Kurala göre, Bakanlar Kurulu;

- Önce, anılan 1. maddenin (a) bendine dayanarak, (mevcut) vergi oranını %50 nisbetinde artıracak, sonra da ortaya çıkan "vergi miktarını" yirmi kat artırabilecektir. Böyle bir "miktar artırımı" Anayasa'nın 73. maddesinin son fıkrasına açıkça aykırı düşer.

Vergilerin kanunla konulup kanunla değiştirilmesi veya kanunla konulan bir verginin Bakanlar Kurulu kararıyla; önce "oran" itibariyle %50 nisbetinde artırılması sonra da ortaya çıkan miktarın "yirmi katına kadar" artırılabilmesi, "vergilerin kanuniliği ilkesine" açıkça aykırı düşer. Çünkü: Vergi miktarını artırma yetkisi TBMM'ne aittir. Bu yetkinin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından Bakanlar Kurulu'na aktarılması "yetki devri" anlamındadır.

Bir vergi kanununun değiştirilmesi ise "yasama yetkisinin kullanılması" demektir. "Hiçbir devlet organı, Anayasa'dan aldığı yetkiyi, başka bir organa devredemez."

- (b) bendi, vergilemede keyfiliğe yol açacağı için vergilerin yasallığı ilkesine de aykırıdır.

Vergilerin yasallığı ilkesi, Anayasa ilkesi haline gelmiştir. Bu ilkenin belirsiz bir hal alması Anayasa'nın 73/3. maddesine uygun düşmez. Gerçekten motorlu taşıt sahibi bir mükellefin 2001 yılındaki vergi borcu; Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nun belirlediği miktar mıdır' Yoksa yine Bakanlar Kurulu'nun, fıkranın (a) bendindeki oranı uygulamak suretiyle bulacağı miktar mıdır' Sonra bu miktar, taşıtın; teknik özelliğine göre mi, kullandığı yakıt türüne göre mi, kullanım amacına göre mi tespit edilecektir' Ayrıca taşıt sahibi mükellef vergi borcu olarak, Kanun'un belirttiği miktarı mı, yoksa, Kanun'un belirttiği miktarın, örneğin beş katını mı, on katını mı, onbeş veya yirmi katını mı, ödeyecektir'

Bir Hukuk Devleti'nde belirsiz bir kanun hükmünün, Anayasa'ya aykırı düşeceği açıktır. Çünkü dava konusu (b) bendi, keyfi uygulamalara neden olacaktır ve Anayasa'nın 73/3. maddesine aykırıdır.

4605 sayılı Kanun'un 1. maddesiyle getirilen (b) bendi, Anayasa'nın 5. maddesindeki, "Devletin amaç ve görevleri" arasında sayılan "kişilerin ve toplumun refah ve mutluluğunu sağlama, kişinin temel hak ve hürriyetlerini sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaştırma, ekonomik engelleri kaldırma..." ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

Esas Sayısı : 2001/36
Karar Sayısı : 2003/3

4605 sayılı Kanun'un 2. maddesiyle, 29.7.1970 tarih ve 1318 sayılı Finansman Kanunu'nun 10. maddesinin üçüncü fıkrası ile (tıpkı 1. maddenin 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nun 10. maddesinin üçüncü fıkrasında yaptığı değişikliğe paralel biçimde) değiştirilmiştir. Değişiklik (a), (b) ve (c) bentleri biçiminde yapılmış ise de,

Anayasa'ya aykırı olan (b) bendidir ve 1. madde ile getirilen (b) bendi için belirtilen iptal sebepleri, 2. madde ile getirilen (b) bendi için de aynen geçerlidir.

Yasa'nın 5. maddesi gereğince 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na eklenen Geçici 58. madde ile yeniden hayat standardı esası getirilmiş ise de, madde Anayasa'nın, 2., 5. ve 73. maddelerine aykırıdır.

Maddeye göre: "1/1/2000 - 31/12/2001 tarihleri arasında, gelir vergisine tabi ticari kazanç sahipleri ile serbest meslek erbabı, bu maddede belirtilen hayat standardı esasına tabidir." denilerek Yasa 30.11.2000 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmasına rağmen 01.01.2000 tarihli ticari ve mesleki kazançları kapsadığından kural mükelleflerin aleyhine olarak geriye yürümektedir.

Kanunların geriye yürümesi ise Hukuk Devleti ilkesine aykırı düşer.

Hukuk Devleti'nin temel özelliği, ülkesindeki tüm insanlara hukuki güvence sağlamasıdır. Bunun koşulu ise kanunların geriye yürümemesidir.

Oysa, 4605 sayılı Kanun'un 5. maddesi ile geriye dönük olarak vergileme yapılmakta; kişi ve kurumların bir yıl önceki gelirleri; 2000 yılına ait kazanç ve icraatları üzerinden VERGİ alınmaktadır.

4605 sayılı Kanun'un 5. maddesiyle, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na eklenen geçici 58. maddenin 2000 yılına ait gelirleri de vergilendiren hükmü mükelleflerin aleyhine olarak onbir aylık geçmişi etkilediğine göre hukuki güvenlikten bahsedilemez ve Anayasa'nın 2. maddesine aykırı olduğundan iptali gerekir.

4605 sayılı Kanun'un 5. maddesi "mali güç" ve "vergi yükünün adaletli dağılımı" ilkeleri yönünden de Anayasa'nın 73. maddesine aykırıdır.

Zira vergilemenin temel prensiplerinden biri, Anayasa'mızın 73/1. maddesinde ifadesini bulan ödeme gücü ilkesidir.

Mükelleflerin şahsi ve ailevi durumları gözönünde bulundurularak ödeme gücü belirlenir.

4605 sayılı Kanun'un 5. maddesiyle düzenlenmiş bulunan "Hayat Standardı Esası"na göre mükelleflerin ödeme "gücüne bakılmaksızın" vergi alınacaktır.

Bu kapsama giren mükellefler, zarar etseler bile, yani ödeme güçleri sıfır hatta eksi (-) olsa dahi Kanun'un belirlediği ölçütler üzerinden vergi ödemek zorunda bırakılacaklardır.

Bu durum ise "ödeme gücü ilkesine" aykırıdır.

4605 sayılı Kanun'un 5. maddesi "Vergide Adalet İlkesine"de aykırıdır.

Vergide adalet ilkesi, "vergi yükünün adaletli dağılımını" ifade eder. Vergi yükünün adaletli dağılımı ilkesi, Anayasa'mızın 73/2. maddesiyle düzenlenmiştir.

Kazanılmamış gelirleri de vergilendiren kural "vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı" ilkelerini ihlâl etmesi nedeniyle Anayasa'nın 73. maddesine aykırıdır.

4605 sayılı Kanun'un 12. maddesinin (a) bendindeki "... 2000 yılı gelirlerine de uygulanmak üzere ..." bölümü, mükelleflerin aleyhine olarak geçmişte etkilediği için Anayasa'nın 2. maddesindeki; "Hukuk Devleti ilkesine" aykırıdır.

Yürürlüğü Durdurma Sebepleri

1) 23.11.2000 tarih ve 4605 sayılı Kanun, yukarıda arz ve izah edilen sebeplerden dolayı Anayasa ya açıkça aykırıdır.

2) Bir hukuk devletinde Anayasa ya açıkça aykırı olan bir kanunun yürürlüğünü sürdürmesine imkân verilemez.

3) 4605 sayılı Kanun hakkında yürürlüğü durdurma kararı verilmediği takdirde, ülkemiz için, "Sosyal Hukuk Devleti" bakımından telafisi imkansız birçok zararların meydana geleceği gayet açıktır.

4) 4605 sayılı Kanun hakkında yürürlüğü durdurma kararı verildiği zaman hukuk sistemimizde herhangi bir boşluk meydana gelmeyecektir.

5) Eğer 4605 sayılı Kanun hakkında yürürlüğü durdurma kararı verilmeyip de bilahare iptal kararı verilecek olursa bu iptal kararı büyük ölçüde etkisiz kalacaktır

6) "Geciken adalet, adalet değildir."

SONUÇ : Anayasa'ya açıkça aykırı olup, uygulanmaları halinde "Sosyal Hukuk Devleti" bakımından telafisi imkansız zararlar meydana getireceği kesin bulunan 23.11.2000 tarih ve 4605 sayılı "Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Finansman Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu ile 4306 ve 4481 sayılı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Kurumlar Vergisi Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun"un:

1)1. maddesi ile getirilen (b) bendi,

2)2. maddesi ile getirilen (b) bendi,

3)5. maddesi ve

4)12. maddesinin (a) bendi,

hakkında acilen yürürlüğü durdurma ve iptal kararı verilmesini arz ederim."

denilmektedir."